

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:O 19. } Tryckt hos GEO. LÖWEGREN. Götheborg. { 1824.
April 30.

Anteckningar i Sinnebildsläran.

RELIGIONEN föreställes vanligast som ett intagande, blygsamt, anständigt klädt och bevingadt fruntimmer, af ljusa skyar omsväfvadt. Den svarta slöja, som till det mesta höljer dess ansigte, betecknar ogenomträngligheten af de himmelska mysterierna. Figuren sitter på en huggen sten, och håller med båda händerna om ett strälände, på ett altare stående crucifix. Vid altarets fot ser man en bibel uppståld, och vid bildens fötter en dödskalle. Med den sistnämnda betecknas Religionens seger öfver själfva döden. — Denna sinnebild hafva de fleste artister, med obetydlig förändring, valt för den Christina Religionen. Picart har anbragt Christi monogram på bildens bröstlapp, och andra gifvit den Arons grönskande staf i handen. Några hafva låtit skenet, som upplyser hela figuren, nedstråla från en öfver dess hufvud sväfvande dufva. — Greker och Romare afbildade Religionen äfven genom ett fruntimer, omstråladt af solen och enkelt klädt. Bredevid det ställde de en elefant, emedan allmänna tron var, att detta djur dyrkade solen. Sådan finner man den på flera antiker och medaljer.

FROMHETEN. De Gamle utmärkte med ordet Pietas vördnaden för Gudarna, och sina föräldrar samt kärleken till nästan. Den afbildas, liksom Religionen, genom ett intagande fruntimer, sittande i hvit, fotsid klädnad. På dess hufvud

står en eldslåga. Det stöder sig med ena armbogen på ett offeraltare, för att uttrycka sin stora kärlek till Gud. I dess sköte håller det med ena handen en stork, den barnsliga kärlekens sinnbild och med den andra ett blottadt svärd, till tecken af dess färdighet att alltid försvara den svagares rätt. Kärleken till nästan utmärker ett vid fötterna liggande ymnighetshorn, ur hvilket utfaller åtskillig frugt, som små barn upplöcka.

RENLIGHETEN föreställes af en ungdomligt skön kvinna, i hvit, snygg och enkel klädsel. På hennes bröst lyser en omstrålad månguddig stjärna, hvarmed skall afbildas, att till och med hennes minsta handlingar icke sky dagsljuset. Dufvan och liljestängeln, som hon håller i händerna. äro de uttryckfullaste attributerna af den renhet och uppriktighet, som alltid utgöra denna dygds hufvuddrag. — Winkelmann säger: "Man kunde afbildas Renligheten eller i Snyggheten genom ett roder, i grund af det Grekiska ordspråket: Renare än ett roder;" emedan vågorna ständigt skölja det."

Naivt.

Knapt något ord är så svårt att bestämdt definiera som detta. I de bildande Konsterna uttryckes det 1) i Allegorien, hvartill jag äfven räknar mythologiska konstverk, och är der i detta fall idealiseradt, såsom i bilden af oskuld, ödmjukhet, en engel m. fl.; 2) I historiemålningen, isynnerhet när det idylliska och pastorala tillika komma i fråga; 3) i det historiserade landskapet, och 4) i porträtet, [förnämligast barnhufvuden o. d. — Att rätt fatta och skatta det naive, dertill fordras mycken kultur och själsbildning. En människa, som ej kan lyfta sig öfver det alldagliga, finner icke sällan allt naivt komiskt. I allmänhet förstår man med naivt — för att äfventyra något slags definition — det enkla och fria uttryc-

ket af oskyldiga känslorörelser, som äro alster af goda och intressanta naturanlag, och hvilka men i allmänna lefvernet måste dölja, under tvånget af en konventionelle decence.

Att stärka Segelduk, Fisknät, Streck och
Tåg emot vattnets åverkan.

Man tillreder af 1 del lim och 4 delar vatten en koncentrerad snickarelims-upplösning, som upphettas ända till 60 gr. R. I denna låter man den af hampa eller lin förfärdigade redskapen ligga så länge tills den blifvit alldeles genomträngd, och tager sedan opp den och låter den så pass torka, att den ännu kan böjas. Der- efter lägger man den i en balja och öfvergjuter den med stark ek- lut, samt låter den deri ligga 12 till 14 dagar. Efter denna tids förlopp upptages den, torkas i skuggan och öfverstrykes med en smält talg doppad pensel, samt ingnider den med en ylleklut så länge tills den ej kan insuga mera af det flottiga ämnet. De på sådant sätt behandlade streck, nät och tåg uthårda vida längre vattnets åverkan än andra. Förfar man på samma sätt med segel- duk, så måste den hoprullas efter operationen, för att bli mera böj- lig och glatt.

Rosenröd Tvättfärg.

Ett $\frac{1}{2}$ Brasilia kokas i ett tenn- eller stenkärl med 10 till 12 $\frac{1}{2}$ vatten tills blott 1 $\frac{1}{2}$ vätskagtig välling är kvar. Denna, fil- trerad genom en linneduk, försättes med 2 lod alun, och samman- rivas, sedan den kallnat, med 2 $\frac{1}{2}$ stärkelse. När den hunnit torka, är tvättfärgen färdig.

Orangegul-Tvättfärg.

Man upplöser 1 lod Orleana i 16 lod vatten, hvartill lägges en tillsats af $\frac{1}{2}$ lod pottaska, genom digestion i en vär-

me af 70 gr. Reaumur. Vätskan, som får en mörk orange-färg, filtreras, och hopróres, sedan den kallnat, med 1 ℔ stärkelse. Sedan den torkat, är den färdig. Vill man, då man brukar den, gifva färgen mera klarhet, så tillägger man litet alun.

Att tillreda en glänsande Blanksmörja för skoplagg och andra läderarbeten.

I 8 lod vatten och likaså mycket bränvin upplöses vid lindrig värme 4 lod husbloss. Likaledes upplöser man 16 lod såpvalg och 2 lod pottaska i 8 ℔ kokande regnvatten, hvartill man slår husblossolutionen samt rör deruti 16 lod kimrök och likaså mycket med litet vatten uppblött stärkelse, så länge öfver elden tills massan blir som en tunn värling.

En snart färdig Blanksmörja erhålles, om man riffer 4 lod bensvärta med 1 lod bomolja, och tillstår en egghvite, 2 lod spiritus vini, 6 lod syrup och 16 lod öläticka, hvilka väl hopróras med det öfriga.

Att borttaga Vaxfläckar ur sammet.

Fläcken beräcket först med en i vatten fuktad duk, och öfverfäres med ett legom varmt strykjern. Eller: man lägger läskopper öfver fläcken och håller öfver koleld tills den smälter, och afborstar sedan stället med en mera mjuk än styf klädesborste.

Goda Fläckkulor

tillredes af 4 lod hvit Marseilletvål, som upplöses i en erforderlig quantitet stark spiritus vini, hvartill läggas 2 å 3 egg och något terpentinjula. Denna blanning göres till deg med pulveriserad fin lera, och formeras i kulor, som sedan torkas i solen. När man vill bruka dem, fuktas man dem väl med vatten och riffer fläcken dermed tills den försvinner. Dessa kulor kunna ej blott användas till fläckfläckars, utan till flera andras borttagande.

NB. Vid fläckar å tyg med oäkta färger måste den noggranhet iakttagas, att de endast aftvättas i vatten med hvetekli, så hett, som möjligt.